# Perustuslakivaliokunta

# Tiistai 14.10.2025 klo 9.00—11.51

**Läsnä**
puheenjohtaja Heikki Vestman kok
varapuheenjohtaja Wille Rydman ps (4, 5, 6) (3 osittain)
jäsen Fatim Diarra vihr (5, 6) (4 osittain)
jäsen Petri Honkonen kesk (4, 5, 6) (3 osittain)
jäsen Hannu Hoskonen kesk (5, 6) (3, 4 osittain)
jäsen Atte Kaleva kok (4, 5, 6) (3 osittain)
jäsen Teemu Keskisarja ps
jäsen Kimmo Kiljunen sd (3 osittain)
jäsen Johannes Koskinen sd (3, 4 osittain)
jäsen Jarmo Lindberg kok
jäsen Mats Löfström r (4, 5, 6) (3 osittain)
jäsen Mira Nieminen ps (4, 5, 6) (3 osittain)
jäsen Johanna Ojala-Niemelä sd (1, 2, 3) (4 osittain)
jäsen Karoliina Partanen kok (1, 2, 5, 6) (3, 4 osittain)
jäsen Onni Rostila ps (4, 5, 6) (3 osittain)
jäsen Ville Skinnari sd (5, 6) (3, 4 osittain)
jäsen Johannes Yrttiaho vas (3 osittain)
varajäsen Henrik Vuornos kok (3, 4 osittain)

**Sihteerit**
valiokuntaneuvos Johannes Heikkonen
valiokuntaneuvos Lauri Koskentausta
valiokuntaneuvos Liisa Vanhala

**1. Nimenhuuto**

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 5 jäsentä.

**2. Päätösvaltaisuus**

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

**3. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vammaispalvelulain 2 §:n muuttamisesta**

Hallituksen esitys HE 92/2025 vp

Asiantuntijalausunto HE 92/2025 vp PeV 14.10.2025 hallitusneuvos Sirkka Sivula, sosiaali- ja terveysministeriö Asiantuntijalausunto A 3
Asiantuntijalausunnon liite HE 92/2025 vp PeV 14.10.2025 hallitusneuvos Sirkka Sivula, sosiaali- ja terveysministeriö Asiantuntijalausunto B 3

Asiantuntijalausunto HE 92/2025 vp PeV 14.10.2025 professori Eeva Nykänen Asiantuntijalausunto C 3
Asiantuntijalausunto HE 92/2025 vp PeV 14.10.2025 professori Tuomas Ojanen Asiantuntijalausunto D 3
Asiantuntijalausunto HE 92/2025 vp PeV 14.10.2025 professori Kaarlo Tuori Asiantuntijalausunto E 3
Asiantuntijalausunto HE 92/2025 vp PeV 14.10.2025 apulaisoikeusasiamies Maija Sakslin, eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia Asiantuntijalausunto F 3
Asiantuntijalausunto HE 92/2025 vp PeV 14.10.2025 professori (emeritus) Teuvo Pohjolainen Asiantuntijalausunto G 3

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- hallitusneuvos Sirkka Sivula, sosiaali- ja terveysministeriö, liite
- erityisasiantuntija Kaarina Tuokko, sosiaali- ja terveysministeriö
- professori Eeva Nykänen, liite
- professori Tuomas Ojanen, liite
- professori Kaarlo Tuori, liite

Valiokuntaan ovat saapuneet kirjalliset lausunnot:
- apulaisoikeusasiamies Maija Sakslin, eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia, liite
- professori (emeritus) Teuvo Pohjolainen, liite

Päätettiin pyytää lisäselvitys sosiaali- ja terveysministeriöltä.

**4. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rikoslain 11 luvun muuttamisesta**

Hallituksen esitys HE 47/2025 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rikoslain 11 luvun muuttamisesta A 4
Eriävä mielipide HE 47_2025 vp_eriävä mielipide_Keskisarja.pdf B 4

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Päätettiin muuttaa kappaleen 12 ensimmäinen virke kuulumaan seuraavasti: "Perustuslakivaliokunnan saaman selvityksen ja hallituksen esityksessä esiin tuotujen oikeuskäytäntöä koskevien kuvausten valossa valiokunta katsoo, että Suomen rikoslainsäädäntö jo nykyisellään täyttää puitepäätöksen vaatimukset."

Päätettiin poistaa kappaleen 15 viimeinen virke.

Päätettiin lisätä kappaleen 15 loppuun kaksi virkettä seuraavasti: "Perustuslakivaliokunnan mielestä vakavan vähättelyn kaltainen tekotapa ei itsenäisesti arvioituna edelleenkään täytä valiokunnan puitepäätöksen yhteydessä esiin nostamaa täsmällisyysvaatimusta. Valiokunta korostaa yleisesti sen tärkeyttä, että rikosoikeudellisesta legaliteettiperiaatteesta ja

sananvapaudesta johtuvat vaatimukset täsmällisyydestä ja oikeasuhtaisuudesta on otettava sääntelyssä asianmukaisesti huomioon (ks. PeVL 26/2002 vp)."

Päätettiin muuttaa kappale 16 kuulumaan seuraavasti: "Nyt ehdotetun kriminalisoinnin täsmällisyyden kokonaisarvioinnin kannalta perustuslakivaliokunta pitää kuitenkin merkityksellisenä, että ehdotettu sääntely poikkeaa myös muilta osin valiokunnan aiemmin arvioimasta puitepäätösehdotuksesta. Valiokunta pitää tältä osin erityisen merkityksellisenä sekä lopulliseen puitepäätökseen että nyt säädettäväksi ehdotettuun kriminalisointiin sisältyvää edellytystä siitä, että rangaistava puolustaminen, kieltäminen ja vähättely on omiaan yllyttämään väkivaltaan tai vihaan kiihottamista kansanryhmää vastaan koskevassa säännöksessä tarkoitettua ryhmää tai sen jäsentä kohtaan ja häiritsemään yleistä järjestystä. Hallituksen esityksen perustelujen (s. 33) mukaan menettely joka "on omiaan yllyttämään" väkivaltaan tai vihaan tarkoittaa sitä, että teko tyypillisesti yllyttää väkivaltaan tai vihaan. Perustuslakivaliokunnan mielestä tällä tavoin tavanomaisesti tulkittuna nämä edellytykset täsmentävät säännöksen soveltamiskynnystä siten, ettei ehdotettu kriminalisointi muodostu perustuslain 8 §:n kannalta säätämisjärjestykseen vaikuttavalla tavalla ongelmalliseksi. Valiokunta ei kuitenkaan sen saaman selvityksen valossa ole täysin vakuuttunut vakavaa vähättelyä koskevan tekotavan itsenäisestä merkityksestä. Lakivaliokunnan on syytä täsmentää ehdotettua sääntelyä."

Päätettiin poistaa kappaleen 17 kolmannesta virkkeestä sana "kuitenkaan" ja lisätä viimeiseen virkkeeseen sana "välttämätöntä".

Päätettiin muuttaa kappaleen 18 kaksi viimeistä virkettä kuulumaan seuraavasti: "Tämä on mahdollista esimerkiksi säätämällä rangaistavaksi se, että henkilö "tietensä" kieltää, puolustelee tai vakavasti vähättelee. Lakivaliokunnan on valtiosääntöisistä syistä täsmennettävä sääntelyä. "

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä ed. Keskisarja esitti, että valiokunnan päätösehdotuksen tulisi kuulua seuraavasti: ”Lakiesitystä ei voida käsitellä tavallisen lain säätämisjärjestyksessä”. Ehdotus raukesi kannattamattomana. Ed. Keskisarja ilmoitti jättävänsä eriävän mielipiteen. Eriävän mielipiteen määräaika on 14.10. klo 13.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Lausuntoon jätettiin eriävä mielipide: ed. Keskisarja.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

## 5. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

## 6. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on keskiviikkona 15.10.2025 klo 8.30.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Liisa Vanhala